

Hovorna.

K reformě advokátního řádu. Píše se nám: Po vyhlášení československého státu zahájily Jednota kandidátů advokacie v Praze a Moravsko-slezská jednota českých kandidátů advokacie v Brně akci, aby vzhledem k požadavkům nové doby a vzhledem k připojení Slovenska bylo dosaženo reformy zastaralého advokátního řádu z r. 1868.

Jde především o zastoupení v advokátní komoře, neboť posavadním nezastoupením jsou kandidáti advokacie postaveni níže, nežli živnostenská pomocníci, kteří mají ve svém živnostenském společenství zastoupení zároveň s mistry.

Dále jde o to, aby koncipientům vrátivším se z vojenské služby, byla doba ve službě té ztrávená započítána až do dvou třetin veškeré praxe, zákonem požadované.

Substituční oprávnění uděluje po dvouleté advokátní praxi samostatně advokátní komora, a to bez ohledu na to, má-li koncipient doktorát či nikoliv. Čím totiž dříve nabude kandidát možnosti zastupovat před sborovými soudy, tím více navykne samostatnému myšlení a práci, a tím je praxe pro něho i pro jeho samostatné povolání cennější. — O kvalifikaci kandidáta pro substituci může rozhodnouti nejlépe jeho chef za dozoru advokátní komory.

S hlediska právníkého nemá doktorát významu. Zkušební látka k němu jest táž, jako u státních zkoušek. Mimo to má míti koncipient, který projednává spor o 1000 K, touž právníkou kvalifikaci, jako kdyby projednával spor o 1001 K. Tím, že složením historicko-právního rigorosa nabude kandidát doktorátu, nenabude lepší znalosti právnícké pro nynější právní spory. Nechť tedy předpoklad doktorátu pro substituci odpadne.

Dále budiž možno otevřítí advokátní kancelář bez ohledu na to, kdy byl složen doktorát. Nebudiž tedy požadována tříletá praxe po nabytí doktorátu. Toto dosavadní ustanovení, pak požadavek jednorozční soudní bezplatné praxe a šestileté advokátní praxe nemá důvodu věcného, nýbrž jest důsledkem bezohledného egoismu, aby beati possidentes byli chráněni před soutěží dlouholetých svých pracovníků, a aby co nejdéle byla vykořisťována pracovní síla koncipientů, placených v míru 80—160 K, za války maximálně 360 K.

Budiž proto stanovena toliko pětiletá praxe. Všude, i na Slovensku, nevyžaduje se delší praxe než pětiletá.

Proto se navrhuji tyto změny advokátního řádu:

§ 2. b) mějž znění: »Pětiletou praxí... která alespoň 3 (?) léta musí býti vykonávána u advokáta«.

§ 3.: »Advokátní zkoušku možno složit po tříleté, dle §u 2. vykonané praxi.«

§ 22. »Advokátní komora se skládá ze všech advokátů a kandidátů advokacie, zapsaných v seznamu, kteří v obvodu...«

§ 24. mějž odstavec tohoto obsahu: »Třetina členů výboru i náhradníků je složena z kandidátů advokacie, při jejich volbě se postupuje obdobně jako při volbě ostatních členů výboru.«

§ 5. disciplin. statutu z 1./4. 1872 č. 40 ř. z. má míti odstavec: »Třetina členů disciplinární rady je složena z kandidátů advokacie.«

§ 31. odst. 3. civ. ř. s. má zníti: »Požadavek advokátní zkoušky může na žádost advokáta býti prominut výborem advokátní komory z ohleduhodných příčin těm kandidátům, konajícím u něho praxi, kteří se prokáží nejméně roční soudní (?) a dvouletou advokátní praxí...«

Bylo by naivním namítati proti oprávněným sociálním požadavkům kandidátů ohrožení existence advokátů. Jejich oblíbenost a zisky budou

i na dále záviseti především jen na jejich právnické znalosti a společenské obratnosti a na dostatku svědomí.

Koncipientké požadavky jsou tím více odůvodněny, že částečně ubude kandidátů advokacie přestupováním do státních a samosprávných služeb a pak tím, že se zvětší potřeba českých advokátů rozšířením česství, rozmnožením českých soudů a pravděpodobně nabytím platnosti našich zákonů na Slovensku. x

Lépe Brno než Praha. Ve XII. čísle Právnicka m. r. je v rubrice »Denník« pod názvem Praha či Brno dán výraz přání, aby nejvyšší soud nebyl umístěn v Brně. Pisatel článku je proti přeložení soudu, pokud by snad jediným důvodem k přeložení bylo, že Brno je jaksi uprostřed Československého státu, a zejména že je blíže Slovensku než Praha. A pak je proti přeložení proto, že mnohý vynikající právník raději prý se vzdá místa u nejvyššího soudu, nežli by šel do Brna. Tím prý by trpělo co nejlepší obsazení soudu.

Chceme toliko podotknouti, že jediným důvodem pro umístění nejvyššího soudu v Brně není jen geografické položení města Brna.

Důležitějším důvodem je požadavek kulturní decentralisace. Není celkové vzdělanosti národa prospěšno, jsou-li všichni důležité kulturní činitelé soustředěni v jednom místě. Jedním z takových kulturních činitelů je jistě nejvyšší soud s celým svým duchovním ovzduším.

Další důvod pro existenci nejvyššího soudu v Brně je politický. Hlavní město Moravy má ráz ještě značně německý. Pozbudě ho zmohutněním česství. A máme za to, že nejvyšší soud by ke zmohutnění tomu velmi přispěl. Mimo to nabylo by druhé hlavní město ve státě větší významnosti, kdyby v něm byl centrální úřad, jako je nejvyšší soud.

Bude však na prospěch i soudnictví nejvyššího soudu, nebude-li v Praze, v politickém ústředí. Centrum politických bojů má totiž vřdycky vliv i na judikaturu soudů, a tedy i na praxi nejvyššího soudu.

Dle našeho názoru nemůže však rozhodně padati při řešení naší otázky na váhu to, že mnohý kvalifikovaný právník raději vzdá se místa u nejvyššího soudu, nežli by přesídlil do Brna. Jde-li mu skutečně o věc, tedy nebudou proň rozhodnými osobní záliby. Mimo to jest morální povinnost každého Čecha, aby při počátku našeho státu učinil vše, co prospěch státu vyžaduje. Za rakouské vlády nikdy jsme neslyšeli stesků, že nejvyšší soud je ve Vídni. Tehdy jeho členové na Praze nelpěli.

A konečně by mělo býti též respektováno přání Moravy a Slovenska, kde se zrodili lidé jako Komenský, Dobrovský, Palacký, Kollár, Šafařík, Masaryk. Tyto země si přejí, aby též jim dostalo se něčeho, co je viditelným znakem samostatnosti našeho národa.

Z uvedených důvodů a jiných věcných je přímo příkazem, aby správní soud byl umístěn v Brně. Kdyby však přese všechny důvody tento soud byl ponechán v Praze, pak by senát k řešení kompetenčních konfliktů, zřízený dle §u 3. zák. z 2./XI. 1918 čís. 3. sb. mohl zasedati buď vždy v Praze, nebo vždy v Brně, nebo střídavě v Praze a v Brně. Členové říšského soudu bez námitek dojížděli do Vídne. A nyní by se vzpěchovali dojetí časem na »sesterskou« Moravu? F. B.

Literatura.

Dominik Rudolf Dr.: »O zastavení práv z vynálezu« (Knihovna Sborníku věd právních a státních) 1918, str. 86.

Svou prací chce autor rozřešit otázku, pokud lze zastaviti práva plynoucí z vynálezu. Za tímto účelem pojednává v první kapitole (»o právech z vynálezu«) o jednotlivých druzích těchto práv. Ve druhé kapi-